

Nr 15

**Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motioner
om djurskyddstillsyn.**

Till jordbruksutskottet har hänvisats följande av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner

dels motionen 1971:31 av herrar Sjöholm och Werner i Malmö vari hemställts att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t begära förslag till lag om inrättande av en befattning som djurens ombudsman med de befogenheter som angivits i motionen,

dels motionen 1971:101 av herr Werner i Malmö m. fl. vari hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om en översyn av djurskyddstillsynsorganisationen, syftande till utbildning av tillsyningsmän och personell utbyggnad.

Utskottet. I båda här förevarande motioner anförs kritiska synpunkter på djurskyddstillsynen, som anses brista i effektivitet. I motionsyrkandena hemställs om inrättande av en befattning som djurens ombudsman (motion 1971:31) respektive om en översyn av organisationen för djurskyddstillsyn, syftande till utbildning av tillsyningsmän och till ökade personella resurser (motion 1971:101).

Inom den nuvarande tillsynsorganisationen gäller som huvudprincip för den lokala kontrollen att hälsovårdsnämnd har att öva tillsyn över djurens vård och behandling. Det åligger hälsovårdsnämnd att utse en eller vid behov flera tillsyningsmän. Vidare skall länsveterinär och distrikts- eller stadsveterinär medverka vid tillsynen. Det ankommer på länsstyrelse att med biträde av länsveterinär övervaka att nämnder och tillsyningsmän samt vederbörande veterinärer fullgör sina åligganden. Högsta tillsynen utövas av veterinärstyrelsen som även har att meddela tillsynsorganen råd och anvisningar för deras verksamhet.

Beträffande skyddet av de vilda djuren gäller att naturvårdsverket är central myndighet för ärenden om jakt- och viltvård. Verket har bl. a. att biträda länsstyrelserna i sådana ärenden och att i övrigt främja viltvården.

Spörsmålet om inrättande av en befattning som djurens ombudsman har vid upprepade tillfällen prövats av riksdagen i anledning av väckta motioner – senast år 1970 (3LU 1970:11). Tredje lagutskottet hänvisade i nyssnämnda utlåtande bl. a. till sina tidigare ståndpunktstaganden, innebärande att skäl inte förelåg att vid sidan av veterinärstyrelsen, som utövade den högsta tillsynen över djurskyddslagens efterlevnad, inrätta ett särskilt överorgan för ändamålet. Det ansågs inte heller motiverat att vid sidan av naturvårdsverket skapa ett sådant överorgan för skyddet av de vilda djuren.

Tredje lagutskottet anförde vidare att vissa brister förekommit i tillsynen av djurskyddslagens efterlevnad i vad gäller kontrollen på det lokala planet. Genom veterinärstyrelsens försorg förekom emellertid utbildnings- och informationsverksamhet i syfte att undanröja kvarstående olägenheter. Ett slutligt genomförande av kommunindelningsreformen

torde också öka kommunernas möjligheter att anordna en effektiv tillsyn. Veterinärstyrelsen hade vidare låtit utbilda två veterinärer i varje län med uppgift att biträda lantbruksnämnderna vid granskning av ritningar till anläggningar för uppfödning av djur. Veterinärstyrelsen och lantbruksstyrelsen hade i samråd utarbetat ett förslag, innebärande att i djurskyddslagen skulle krävas obligatorisk granskning av ritningar till djurstallar vid nybyggnad och ombyggnad. I vad gäller hästtävlingarna erinrade utskottet om den tillsyn som banveterinärerna utövar. Veterinärstyrelsen samlade årligen dessa veterinärer till överläggningar, varvid riktlinjer för verksamheten utformades mot bakgrund av gjorda erfarenheter.

Tredje lagutskottet avstyrkte motionerna, vilka avslogs av riksdagen.

1970 års riksdag hade även att behandla motioner, vari bl. a. hemställdes om sådan ändring i lagstiftningen att straffansvar för djurplågeri skulle kunna utkrävas inte endast som nu är fallet vid uppsåtligt handlande utan även vid djurplågeri som förorsakats av vårdslöshet. Tredje lagutskottet (3LU 1970:15) anförde bl. a. att kritiken mot djurplågeriparagrafen i brottsbalken inte saknade fog och ansåg skäl föreligga att undersöka möjligheterna att utvidga lagstiftningen till att avse även vårdslösa handlingar, i enlighet med utskottets förslag gav riksdagen Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anförde. Ärendet är således nu under Kungl. Maj:ts prövning. I svar nyligen på två vid innevarande riksdag framställda interpellationer i ämnet förklarade justitieministern bl. a. att han delade uppfattningen att en översyn av straffbestämmelsen om djurplågeri var befogad och att den avsågs komma till stånd så snart arbetsläget inom departementet medgav det.

Jordbruksutskottet vill för egen del understryka vikten av ett effektivt djurskydd. Ett av de besvärligaste hindren när det gäller att verksamt ingripa mot fall av djurplågeri är uppenbarligen svårigheterna att åstadkomma bindande bevisning att uppsåt förelegat. Såvitt utskottet kunnat bedöma bör ett fullföljande av syftet med riksdagens nyss angivna ställningstagande leda till ökade möjligheter att lagföra dem som behandlar djur på ett olämpligt sätt. Det är vidare i sammanhanget inte minst viktigt att en skärpning av lagstiftningen i den här avsedda riktningen kan bedömas få en inte ringa brottsförebyggande effekt och ävenså underlätta kontroll- och tillsynsverksamheten. Utskottet förutsätter att den förebådade prövningen av frågan kommer till stånd i enlighet med justitieministerns uttalande.

Den i det föregående omnämnda skrivelsen med förslag till obligatorisk granskning av ritningar till djurstallar är under Kungl. Maj:ts prövning.

Såvitt utskottet kunnat bedöma står de initiativ som tagits och de reformer som är att förvänta i överensstämmelse med motionernas

allmänna syfte att få till stånd ett förbättrat djurskydd. Utskottet finner i övrigt med hänvisning till det ovan anförda inte skäl att f. n. föreslå någon riksdagens åtgärd i anledning av motionerna.

Utskottet får således hemställa
att riksdagen

1. lämnar motionen 1971:31 utan åtgärd samt
2. lämnar motionen 1971:101 utan åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1971

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Jonasson (c), Magnusson i Grebbestad (s), Augustsson (s), fru Lindberg (s), herrar Larsson i Borrby (c), Takman (vpk), Åberg (fp), Leuchovius (m), fru Theorin (s) och fru Anér (fp).